

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

A faanyag kereskedelmi lánc szereplőit érintő jogszabályi rendelkezések - EUTR

dr. Séra Natália – Ferenczy András – Lapos

Tamás

NÉBIH Erdészeti Igazgatóság

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

A szabályozás háttere

Az Európai Unió az erdészeti irányításra és az erdészeti termékek kereskedelmére vonatkozó, 2003. évi uniós cselekvési terv (FLEGT cselekvési terv) számos intézkedésének egyikeként hozta létre a fára és a fatermékekre vonatkozó jogszabályok rendszerét, az illegálisan kitermelt fával folytatott kereskedelem visszaszorítása érdekében.

Az illegális fakitermelés az egyik legfontosabb éghajlatváltozást okozó tényező.

A faanyag legális eredetének igazolásával világszerte azt is segítik, hogy a világ fával még jól ellátott, de szegény térségeiben csökkenjen az emberek kizsákmányolása, tisztuljon a kereskedelem és a gazdaság.

Európai viszonylatban is van illegális fakitermelés és kereskedelem, amely a jogkövető vállalkozások és a fogyasztók érdekeit jelentősen csorbítja.

Hazánkban az illegális fakitermelés mértéke egyes becslések szerint elérheti az évi 500 000 m³-t is.

Közösségi jogi jogforrások

- **995/2010/EU rendelet a fát és faterméket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról (2010. október 20.) Hatályos 2013. március 3**
- **607/2012/EU végrehajtási rendelet a fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról szóló 995/2010 európai parlamenti és tanácsi rendelet által előírt, a kellő gondosság elvén alapuló rendszerre, valamint az ellenőrző szervezetek felett végzendő ellenőrzések gyakoriságára és jellegére vonatkozó részletes szabályokról (2012. július 6.)**
- **363/2012/EU rendelet az ún. monitoring, megfigyelő szervezetekről.**

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Alapvető kötelezettségek

A fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról szóló, 2010. október 20-i 995/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (European Timber Regulation, röviden: EUTR rendelet) szerint:

- Tilos az illegális kitermelésből származó fának és a belőle készült termékeknek az uniós piacon való forgalomba hozatala, azaz **csak a kitermelés helye szerinti ország jogszabályainak megfelelően kitermelt fa és fatermék hozható forgalomba az unió belső piacán**
- Az EU-ban, így a Magyarországon már forgalomba hozott fát vagy faterméket vásárlónak és eladónak (kereskedőnek) nyilvántartást kell vezetniük a beszállítóikról és vevőikről, a faanyag eredetének nyomonkövethetősége érdekében.
- Általában 5 éven át tartó iratmegőrzési kötelezettség van.

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

A faanyag kereskedelmi lánc szereplői

A **piaci szereplők (operator)** – a fát vagy fatermékeket az uniós piacon elsőként forgalomba hozó természetes vagy jogi személyek – kötelesek „kellő gondossággal” (due diligence) eljárni a faanyag uniós piacon való kereskedelmi forgalmazása során.

A **kereskedők (trader)** – a belső piacon már forgalomba hozott fát vagy fatermékeket vásárló és eladó szereplők – kötelezettsége olyan nyilvántartás vezetése a beszállítóikról és vevőikről, hogy az általuk forgalmazott fa a lehető legegyszerűbben nyomon követhető legyen.

Az Evt. szerint a piaci szereplők és a kereskedők egyaránt a **faanyag kereskedelmi lánc szereplőinek** minősülnek, amelyekre kiterjed a törvény hatálya. A kétféle szereplőre részben eltérő jogszabályi rendelkezések vonatkoznak az uniós szabályozási logikát követve.

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

A „kellő gondosság elvén alapuló” kockázatkezelési rendszer

- A kellő gondosság elve a piaci szereplőket arra kötelezi, hogy kockázatelemzési módszerekkel kizárják az illegálisan kitermelt faanyag, vagy illegális fakitermelésből származó faanyagból készült termékek EU piacra kerülését.
- A piaci szereplők kialakíthatják a saját kellő gondosság elvén alapuló rendszerüket.

Elemi:

1. Adatgyűjtés
2. Kockázatértékelés
3. Kockázatcsökkentés

Adatgyűjtés

A piaci szereplőnek információval kell rendelkeznie a fa, illetve a fatermék jellemzőiről, a fafajról, a mennyiségéről, a kereskedelmi partnerek adatairól és arról, hogy a vonatkozó nemzeti szabályozást betartották-e.

Kötelező adatkör:

- termékleírás (kereskedelmi név, típus, fafajok közönséges neve, tudományos neve)
- kitermelés szerinti ország, régió, térség; kitermelési jog, koncesszió, engedély
- mennyiség térfogat / tömeg / darabszám
- beszállító neve, címe
- vevő - kereskedő neve, címe
- okmányok, igazolások a fáról, faterméről

Kockázatértékelés

A piaci szereplőknek a meglévő információk alapján és a rendeletben szereplő kockázati kritériumok figyelembevételével értékelniük kell, hogy a kereskedelmi tevékenységük során milyen eséllyel kerülhet birtokukba illegálisan kitermelt fa.

- Alkalmazandó jogszabályoknak való megfelelés igazolása (pl. minősítés vagy harmadik fél által ellenőrzött rendszer is)
- Korrupciós (CPI) index figyelembevétele
- Meghatározott fafajták illegális kitermelésének elterjedtsége
- Illegális fakitermelés gyakorlatának elterjedtsége
- Fa behozatalára vagy kivitelére kiszabott szankciók
- Forgalmazási lánc összetettsége

Kockázatcsökkentés

- Ha az értékelés illegálisan kitermelt fa jelenlétének nem elhanyagolható kockázatát mutatja ki az ellátási láncban, a piaci szereplők további intézkedésekkel csökkenthetik a kockázatot, például azzal, hogy beszállítóikat további adatszolgáltatásra és ellenőrzésekre szólítják fel, esetleg egyes partnereikkel megszakítják az üzleti kapcsolatot.
- Harmadik fél általi ellenőrzés igénylésének lehetősége.
- A fenti elemekből álló ún. erdő-, vagy faanyag lánc tanúsító rendszerek is alkalmazhatóak kellő tartalmi megfelelés esetén. **Azonban a PEFC, vagy az FSC tanúsítványok nem tekinthetők automatikusan megfelelőnek, de jó alapot képezhetnek a DDS kialakításához.**

Evt.: 90/A. § (7) A faanyag kereskedelmi lánc szereplője köteles

- b) igazolni, hogy az ismeretlen eredetű vagy illegális kitermelésből származó fatermék forgalomba hozatalának elkerülése érdekében, a kockázatcsökkentésről szóló döntéseit, illetve a kockázat mértékét az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározottak alapján hozta meg, illetve csökkentette,
- e) az e törvény hatálya alá tartozó fatermék származási helyének megállapításához és forgalmazásának a nyomon követéséhez a szükséges dokumentációkat, információkat megőrizni, ezeket a faanyag kereskedelmi láncban érintett szereplőnek rendelkezésére bocsátani, vagy ezek beszerzését elősegíteni,

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

EUTR-t követő hazai jogszabályalkotás

- 2015. évi XLIX. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló **2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.)** módosításáról (h.lépés: 2015. május 5.)
- 342/2015. (XI. 11.) Korm. Rendelet az erdőgazdálkodási és erdővédelmi bírság mértékéről és kiszámításának módjáról szóló **143/2009. (VII. 6.) Korm. rendelet** módosításáról (h. lépés: 2015. november 27.)
- 27/2016. (IV. 11.) FM rendelet a **153/2009. (XI. 13.) FVM rendelet** és a **71/2010. (V. 13.) FVM rendelet** módosításáról (h. lépés: 2016. július 1.)
- **26/2016. (IV. 11.) FM rendelet (a továbbiakban EUTR Vhr.)** (h. lépés: 2016. április 27. illetve 2016. július 1.)

Jogszerű fakitermelés

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

A jogszerű fakitermelést az erdőtörvény, a természetvédelmi törvény, az egyes fák védelméről szóló Kormányrendelet, illetve számos más, alacsonyabb rendű jogszabály is szabályozza.

Erdőben /Evt. 6.§ szerinti erdő fogalom/ - fásítás és a szabad rendelkezésű erdő kivételével – az erdőtervben foglalt előírásokkal összhangban az EH-nak történt (előzetes) bejelentést követően lehet végezni.

JESZ az elvégzendő munkafolyamatról erdőrészletenként műveleti lapot állít ki, amit a munka végrehajtója köteles magánál tartani.

JESZ ellenjegyzésével végrehajtás bejelentés kötelező.

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Jogszerű fakitermelés

Szabad rendelkezésű erdőben (Evt. 11.§)

Fásításban (Evt. 12.§)

→ előzetes bejelentés; formanyomtatványon
záradékkolt bejelentés, vagy a fakitermelés korlátozásáról vagy
feltételhez kötéséről rendelkező határozat alapján
végezhető (a munka végrehajtója köteles magánál tartani)

faanyag forgalomba helyezése esetén: a bejelentést a JESZ
ellenjegyzésével kell benyújtani

saját felhasználás: bejelentő nyilatkozata

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Jogszerű fakitermelés

Evt. hatálya alá nem tartozó területeken

→ egyéb jogszabályok rendelkezései irányadóak arra vonatkozóan, hogy a kitermelésre milyen engedély vagy felhatalmazás alapján van lehetőség

Jogszerű fakitermelés

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Közterületen

fás szárú növény kivágását a fás szárú növény
helye szerint illetékes jegyző engedélyezi.

(nem helyi önkormányzat tulajdonában lévő
terület esetén beszerzi a rendelkezni jogosult
hozzájárulását)

/346/2008. (XII. 30.) Korm. Rendelet a fás szárú
növények védelméről/

Jogszerű fakitermelés

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Védett természeti területen;

Védett fasorban

Védett természeti területnek nem minősülő Natura
2000 területen

a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges

/1996. évi LIII. törvény a természet védelméről/

/275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi
jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről /

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Jogszerű fakitermelés

Említett jogszabályok hatálya alól kivett területeken

egyéb jogszabályok határozzák meg a kitermelési jogosultságot
pl.: távhővezeték, villamos vezeték mellett, bányászati tevékenység biztonsági övezetében; közutak mellett meghatározott távolságban; a vasúti pálya közvetlen közelében való fakitermelés;
a földmérési és térképészeti tevékenység esetén a mérést akadályozó fás szárú növény eltávolítása; vízlefolyást károsan befolyásoló növényzet eltávolítása stb.

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Jogszerű fakitermelés

Más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények

Önkormányzati rendelet a tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozhat meg – magántulajdonban lévő területen engedélyhez kötheti a fakivágást, egyéb feltételeket szabhat.

/A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48.§ (2)/

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Jogszerű fakitermelés

**Jogszabály/Önkormányzati Rendelet
hiányában:**

nem engedély/bejelentés köteles a kitermelés

**De: a jogszerűséget, rendelkezési jogosultságot
igazolni kell!**

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Faanyag-kereskedelmi lánc szereplők kötelezettségei

1. Kellő gondosság elvének alkalmazása (rendszer létrehozása vagy meglévő rendszer alkalmazása)
2. Nyomon követhetőség megfelelő biztosítása (naprakész dok. rendszer)
3. 5 éves megőrzési kötelezettség a dokumentumokra, bizonylatokra (hiteles magyar nyelvű fordítás)

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Faanyag-kereskedelmi lánc szereplők kötelezettségei

4. Bejelentési kötelezettség – hatósági nyilvántartásba vétel /Evt. 90/F. §/ elektronikus úton

a NÉBIH Ügyfélprofil Rendszer portáljáról (ügyfélkapus azonosítással)

meghatalmazó-meghatalmazotti viszony igazolása szükséges
tevékenység végzésére való jogosultságot igazolni szükséges
a tevékenységeket **telephelyenként beazonosítható** módon kell
bejelenteni

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Bejelentési kötelezettség – hatósági nyilvántartásba vétel

Az EUTR hatósági nyilvántartás a cégnyilvántartás és személyiadat-nyilvántartással összekapcsolt

Az elektronikus bejelentkezési lehetőség megnyílását követően 2017. január 31-i határidő a bejelentkezésre.

A határidő leteltét követően a szállítójegyek csak az EUTR technikai azonosító szám feltüntetésével állíthatóak ki.

Az erdőgazdálkodók számára újabb bejelentkezés nem szükséges, csak ha az általuk kitermelt erdei faválasztékon kívül más, az EUTR hatálya alá tartozó terméket is forgalomba akarnak helyezni.

Nyilvántartásba vétel

A BEJELENTKEZÉSI KÖTELEZETTSÉGGEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

Amennyiben Ön faanyag kereskedelmi lánc szereplő – piaci szereplő avagy kereskedő – és a faanyag kereskedelmi lánchoz tartozó tevékenységek valamelyikét Magyarország területén végzi, **bejelentési kötelezettség terheli az erdészeti hatóság felé** az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 90/E-F. paragrafusai értelmében.

A bejelentést elektronikus úton kell teljesíteni a NÉBIH weboldaláról elérhető felületen:

www.nebih.gov.hu

**Kérem, mielőtt elkezdi a bejelentkezést,
olvassa el az útmutatót!**

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Browser address bar: <http://portal.nebih.gov.hu/eutr>

Browser tabs: Bossa & Jazz Music for relaxati..., Faanyagterméklánc-felügye...

Browser bookmarks: Házépítés kalkulátor - Onl..., The collection 5 MODIS b..., Google (2), Google, TÉR Értékelő, Javasolt helyek, Két BSC alapszakunk Test...

Browser settings: Oldal, Biztonság, Eszközök

Page header: **n é b i h** BÉTA

Page navigation: [HIVATAL](#) | [AKTUALITÁSOK](#) | [INFORMÁCIÓK](#) | [ÜGYINTÉZÉS](#) | [GYIK](#) | [KAPCSOLAT](#)

Search bar: [Search icon]

News item: 2016. június 6, hétfő
Január 31-ig kell bejelentkezni az EUTR nyilvántartási rendszerbe

Buttons:
[NYILVÁNTARTÁSBA VÉTEL EUTR](#)
[KAPCSOLAT EUTR](#)

Links:
[Tájékozódás az EUTR oldalon](#)
[Műveleti lap felhasználás bejelentése](#)
[Szállítójegy felhasználás bejelentése](#)

Section: **EUTR nyomtatványok és útmutatók**

n é b i h

Termőföldtől az asztalig

n é b i h

Termőföldtől az asztalig

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

[Főoldal](#)

[A Hivatalról](#)

[Szakterületek](#)

[Nyomtatványok](#)

[Kapcsolatfelvétel](#)

[Elérhetőségek](#)

[E-Ügyintézés](#)

Akadálymentes változat | [English](#)

E-ügyintézés

Aktualitások

[Élelmiszerlánc-felügyeleti díj](#)

E-ügyintézés

Üdvözljük

[kikapás](#)

[Jogosult állatorvosi
elszámolás](#)

[A Hivatalról](#)

1. Bizonylatkitöltés saját jogon
2. Bizonylatkitöltés meghatalmazottként
3. Új meghatalmazás kitöltése
4. Meghatalmazások megtekintése
5. Meghatalmazás törlése
6. Felügyeleti díj bevalláshoz kapcsolódó meghatalmazás kitöltése
7. Felügyeleti díj bevallások kezelése meghatalmazottként
8. Felügyeleti díj bevallások kezelése saját jogon
9. Faanyag kereskedelmi lánc felügyelethez (EUTR) kapcsolódó meghatalmazás kitöltése

Ügyintézés

Állategészségügy,
állatvédelem

Állat-egészségügyi
diagnosztika

Állatgyógyászati
termékek

Állattenyésztés

Borászat

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Faanyag-kereskedelmi lánc szereplők kötelezettségei

5. együttműködési kötelezettség

6. ellenőrzés tűrése, elősegítése

7. fatermék forgalomból kivonása, visszahívása uniós illetve jogszabályi előírásoknak való meg nem felelése esetén (erről, valamint annak okáról és eredményéről az erdészeti hatóság tájékoztatása)

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Faanyag-kereskedelmi lánc szereplők kötelezettségei

8. Import - többlet kötelezettségek

Mo. területén való felhasználás vagy forgalomba hozatal esetén mellékelni kell:

származást, eredetet igazoló dokumentumok

az exportőr nyilatkozatát arról, hogy a fa vagy fatermék alapanyaga nem illegális kitermelésből származik

származási ország nyelvén kívül angol vagy magyar nyelven is

→ az első mo.-i forgalomba hozó a felelős

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Hatósági felügyelet

A faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyeletére erdészeti hatóságként a Kormány a NÉBIH-et jelölte ki

/22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet 14.§ (8)/

Honlap: portal.nebih.gov.hu/eutr

E-mail: eutr@nebih.gov.hu

A NÉBIH ellenőrzési tevékenysége

Ütemezett, ellenőrzési terv szerinti ellenőrzés

ellenőrzési terv: honlapon és az ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségében közzétéve

Ellenőrzési terven kívüli ellenőrzés

- állampolgári bejelentés alapján
- Erdészeti hatóság v. más hatóság jelzése alapján

Haladéktalan ellenőrzés

- ellenőrző szervezet jelzése alapján
- a faanyag kereskedelmi lánc szereplője a kért adatszolgáltatási kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, ill. valótlan adatot szolgáltat

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Illegális kitermelés vélelme

A fatermék nyomon követhetőségére vonatkozó előírások, kötelezettségek betartásának elmulasztása, vagy megszegése esetén vélelmezni kell, hogy a fatermék illegális kitermelésből származik /Evt. 90/A.§ (5)/

A vélelem ellenkező bizonyításig áll fenn, azonban erre időkorlátot állapít meg a jogszabály:

a hatóság felszólítja a jogsértőt, hogy 1 hónapon belül igazolja a legális eredetet.

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Jogkövetkezményt megállapító döntéskivonatok közzététele

mulasztást vagy jogszabálysértést megállapító
döntések kivonatát a hatóság a honlapján
közzéteszi

5 év elteltével v. oka fogyottá váláskor távolítják el

Nyomtatványok rendszere

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban: Evt.) szerinti erdőben

tervezett fakitermelés bejelentése →

→ műveleti lap kiállítása →

→ (szállító jegy kiállítása) →

→ végrehajtott erdőgazdálkodási tevékenységek bejelentése

→

→ szállító jegy kiállítása

Nyomtatványok rendszere

**Szabad rendelkezésű erdőben,
erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül
szolgáló földterületen (nyiladék, tisztás stb.),
fásításban**

tervezett fakitermelés bejelentése →
→ szállítójegy kiállítása

Szállítójegy

Minden erdei faválasztékra!

A szállítójegyet

- bármilyen fafajból álló,
- Magyarország területén, bárhonnán származó, elszállításra kerülő

Csak erdei faválaszték (Evt. 5. § 31. pont) szállításakor kell kiállítani!

Cserje és fafajokat is tartalmazó erdei faválasztékra is ki kell állítani.

Egyéb esetben önkéntes a szállítójegy kiállítása a cserjéből álló erdei fatermésekre.

Szállítójegy

Minden erdei faválasztékra!

- Országosan egységesen kötelező tartalom, a forma viszont nem az.
- Szigorú számadás alá vont bizonylat.
- Kiállító – fuvarozó – vevő/átvevő szerepel rajta.
- Magyarország területén történő szállítás esetén kötelező, de a külföldi útszakaszt magába foglaló szállításra is kiállítható egyben.
- Erdőből származó faanyag esetén az erdőgazdálkodó vagy annak meghatalmazottja, egyéb esetben a földrészlet tulajdonosa, jogszerű használója, ill. **a faanyaggal rendelkezni jogosult személy** állíthatja ki.

Szállítójegy kiállítására

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Minden erdei faválasztékra!

Kötelező feltüntetni rajta

- a kiállító és a nem fogyasztónak minősülő vevő technikai azonosító számát, vagy az erdőgazdálkodói kódszámot,
- a műveleti lap sorszámát / fásításban történő fakitermelési bejelentés ügyiratszámát (ha jogszabály alapján kell ilyet kiállítani),
- az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszerben az adott szállításhoz regisztrált (EKÁER) számot (ha szükséges a szállítás regisztrálása),
- A termék megnevezését, mennyiségét, mennyiségi egységét, fafajkódot vagy a „kemény lombos tűzifa”, ill. „lágyszárú lombos tűzifa” megnevezést.

Szállítójegy kiállítása

Minden erdei faválasztékra!

- Tételenként (választékonként) külön sorban kell feltüntetni az erdei faválaszték egyes elemeit.
- Nettó *fatérfogat* vagy tömeg vagy darabszám megadása lehetséges.
- A tűzifa tömegre történő értékesítésekor fel kell tüntetni a tömegmérés helyét, a mérlegtanúsító jel vagy hitelesítési bizonylat azonosító számát (vagy a szállítójegyhez mellékletként csatolni kell az ezen adatokat tartalmazó mérlegelési jegyet).
- Tűzifa tájékoztatót kell mellékelni hozzá, ha fogyasztó részére történik a szállítás.
- A kiállítástól számított öt évig megőrzendő!

Szállítójegy kiállítása

Nem szigorú számadású szállítójegy

Ha a fakitermelést követően az erdei faválaszték

- a fakitermelésre jogosult tulajdonában vagy írásba foglalt szerződésen alapuló használatában álló ingatlanon, illetve
 - a fakitermelésre jogosult vagy közeli hozzátartozója lakóhelyén vagy tartózkodási helyén
- nem kereskedelmi céllal kerül felhasználásra.

- Nincs egyedi sorszáma, a nyomtatvány letölthető a honlapról.
- Nem kell technikai azonosító szám, ill. erdőgazdálkodói kód a kiállításához (de ha van, feltüntethető).
- Nem kell a szállítandó mennyiség tömegben való megadásakor a mérlegelést bizonylatolni.

Szállítójegy

Minden erdei faválasztékra!

Nyomdai úton előállított szállítójegy használatának bejelentése

Nem szigorú számadású szállítójegy – Letölthető!

Információ a nem szigorú számadású szállítójegyről

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Köszönöm a figyelmet!

